

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie

Kraków, dnia lutego 2010 r.

P/09/074/2009
LKR-410-36-05/2009

Pan
Jan Wojtaszek
Dyrektor Szkoły Podstawowej
w Gładyszowie
38-315 Uście Gorlickie

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przeprowadziła w Szkole Podstawowej w Gładyszowie, zwanej w dalszym ciągu wystąpienia „Szkołą”, kontrolę w zakresie realizacji, w latach 2007 – 2009, zadań wynikających z ustawy dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. Nr 17, poz. 141 ze zm.), zwanej w dalszym ciągu wystąpienia „ustawą o mniejszościach narodowych i etnicznych”.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym w dniu 12 lutego 2010 r. Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przez Szkołę zadań wynikających z przywołanej wyżej ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych.

Powyższa ocena wynika z następujących ocen częściowych:

1. NIK pozytywnie ocenia fakt zawarcia w statucie Szkoły uregulowań dotyczących umożliwiania uczniom należącym do mniejszości, podtrzymywania i rozwijania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej oraz własnej historii i kultury. W ocenie NIK, organ prowadzący Szkołę, tj. Gmina Uście Gorlickie, nie ograniczał praw uczniów mniejszości do podejmowania dodatkowych zajęć edukacyjnych.

Co prawda w planach pracy Szkoły brak było zapisów dotyczących zadań realizowanych z udziałem organizacji mniejszości narodowych i etnicznych, jednak stwierdzić należy, że realizując zadania dydaktyczno - wychowawcze Szkoła faktycznie prowadziła współpracę z organizacjami i stowarzyszeniami mniejszości narodowych i etnicznych, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. Nr 214, poz. 1579).

Pozytywnie należy ocenić kwalifikacje nauczycieli prowadzących zajęcia edukacyjne dla uczniów mniejszości, były one bowiem zgodne z wymogami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 10 września 2002 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli nie mających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. Nr 155, poz. 1288, ze zm.). Dyrektor Szkoły nie uwzględnił w planach doskonalenia zawodowego nauczycieli, potrzeb szkoleniowych nauczycieli języka łemkowskiego i ukraińskiego. Zaznaczyć jednak należy, że nauczyciele tych języków nie występowali do Dyrektora z wnioskami o skierowanie ich na stosowne szkolenia. Na pozytywną ocenę zasługuje uzyskanie w 2008 r., poprzez Kuratorium Oświaty w Krakowie – Delegatura w Nowym Sączu, materiałów dydaktycznych do nauki języka ukraińskiego.

2. NIK nie wnosi uwag co do zgodności projektów organizacyjnych, szkolnych planów nauczania oraz planów lekcji, z liczbą godzin przewidzianych do nauki uczniów mniejszości przepisami § 4 ust. 1 pkt. 3a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. z 2002 r., Nr 15, poz. 142 ze zm.). Szkoła realizowała dodatkową naukę języka łemkowskiego i ukraińskiego zgodnie z zapisami w swoim Statucie oraz z wymogami określonymi w przywołanym wyżej rozporządzeniu.

W ocenie NIK dokumentacja dotycząca liczby uczniów mniejszości narodowych i etnicznych objętych nauczaniem języka łemkowskiego i ukraińskiego, prowadzona była w sposób rzetelny i zgodny z danymi w Systemie Informacji Oświatowej. W poddanym

kontroli okresie liczba uczniów pobierających naukę języków mniejszości wzrastała z 50 osób w roku szkolnym 2007/2008 do 59 w roku szkolnym 2009/2010.

NIK pozytywnie ocenia objęcie uczniów, na wniosek rodziców, nauką języka mniejszości zgodnie z wymogami określonymi w przywołanym wyżej rozporządzeniu MEN z dnia 14 listopada 2007 r. Stwierdzono, że nie wystąpiły przypadki odrzucenia prośby o objęcie dziecka nauką języka mniejszości. W kontrolowanym okresie nie wykorzystywano godzin pozostających do dyspozycji dyrektora Szkoły na zajęcia dla grup mniejszości narodowych i etnicznych, nie mniej jednak liczba godzin przydzielanych przez organ prowadzący Szkołę na naukę języków była zgodna z wymogami określonymi § 4 ust. 1 pkt. 3a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. z 2002 r., Nr 15, poz.142 ze zm.).

Sposób organizacji nauki religii dla uczniów mniejszości był zgodny z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. Nr 36, poz. 155, ze zm.).

3. Na pozytywną ocenę NIK zasługuje dobór programów nauczania oraz podręczników wykorzystywanych przez Szkołę w procesie nauczania języków mniejszości, zostały one dopuszczone do użytku przez Ministra Edukacji Narodowej.
4. NIK pozytywnie ocenia fakt, iż nauczyciele języków mniejszości, pomimo braku dopuszczonych przez MEN programów i podręczników do nauki historii i geografii krajów mniejszości, w opracowanych przez siebie materiałach, uwzględniali tematykę dotyczącą tych przedmiotów a w Szkole przestrzegano warunki i procedury dopuszczenia do użytku szkolnego podręczników i programów nauczania, zgodnie z obowiązującym przepisami prawa. NIK stwierdza, że pomimo, iż w szkolnym zestawie programów nie ujęto wykazu ścieżek przedmiotowych, to w Szkole opracowana jest tematyka takiej ścieżki pn. „Edukacja regionalna – dziedzictwo kulturowe w regionie”, stanowiąca uzupełnienie szkolnego zestawu programów.
5. Podkreślić należy współpracę Szkoły z Powiatowym Centrum Edukacyjnym w Gorlicach, mającą na celu utworzenie w nim stanowiska doradcy metodycznego dla nauczycieli mniejszości występujących na terenie powiatu gorlickiego. Szkoła co prawda nie zatrudniała metodyka – doradcy do spraw nauczanych języków mniejszości narodowych i grup etnicznych, jak również nie zapewniała doradztwa metodycznego dla nauczycieli

uczących religii mniejszości, jednak tego faktu nie można oceniać negatywnie ze względu na brak nałożenia na szkoły takiego obowiązku w przepisach prawa.

6. NIK pozytywnie ocenia prawidłowość wydawania przez Szkołę świadectw szkolnych uczniom mniejszości, były one bowiem zgodne z obowiązującymi wzorami. NIK zwraca uwagę, że zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania (Dz. U z 2002 r., Nr 15, poz.142 ze zm.) oceny z języka mniejszości powinny być umieszczane w części arkusza ocen i świadectwa szkolnego dotyczącej obowiązkowych zajęć edukacyjnych.
7. W ocenie NIK, kwota środków przekazanych Szkole w okresie 2007 – 2009 w łącznej kwocie 228.081 zł, zaspokajała realizację potrzeb Szkoły w zakresie zadań realizowanych na rzecz mniejszości mimo, że stanowiła ona tylko ok. 40% kwoty naliczonej dla Szkoły subwencji oświatowej w wysokości 560.278 zł. NIK przyjął wyjaśnienia Kierownika Gminnego Zespołu Obsługi Szkół w Uściu Gorlickim, który wskazał, że Szkoła otrzymywała środki z tytułu realizowania zadań na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych zgodnie z jej potrzebami a zajęcia z nauki religii i języków mniejszości zrealizowano w wymiarze zgodnym z obowiązującymi przepisami prawa.

NIK pozytywnie ocenia realizację przez Szkołę zadań zleconych w postaci pomocy finansowej na zakup strojów szkolnych oraz na zakup podręczników dla uczniów należących do mniejszości, jak również prawidłowość udzielanie pomocy socjalnej w postaci stypendium dla uczniów mniejszości.

8. W latach 2007 – 2009 do Dyrektora Szkoły nie wpłynęły żadne skargi i wnioski dotyczące poszanowania praw uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych, co pośrednio może świadczyć o respektowaniu praw tych mniejszości przez Szkołę.

Przedstawiając powyższe informuję, że Panu Dyrektorowi przysługuje – zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK – prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do zawartych w niniejszym wystąpieniu ocen i uwag, do Dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatura w Krakowie, w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

Biorąc pod uwagę pozytywną ocenę działań Szkoły w kontrolowanym zakresie, NIK nie formułuje wniosków pokontrolnych. O sposobie wykorzystania przedstawionych uwag proszę poinformować Najwyższą Izbę Kontroli Delegaturę w Krakowie, w terminie 14 dni od

daty otrzymania niniejszego wystąpienia lub – w przypadku zgłoszenia zastrzeżeń – od daty otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozstrzygnięcia, zgodnie z art. 62 cytowanej ustawy o NIK.

Otrzymują:

1. *Adresat*
2. *NIK Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego*
3. *Akta kontroli*